

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N^{R.} 62.

Duminică 17 (29) Martie

1885.

Nou abonament

la

„Gazeta Transilvaniei.”

Cu 1 Aprilie st. v. 1885 se începe un nou abonament, la care invităm pe onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese ” 6 ”

„ unu an 12 ”

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 9 franci } în aur sau în hăr-

„ șese ” 18 ” } tiă cu adănsul a-

„ unu an 36 ” } giului.

Rugăm pe domniii abonenți, ca să binevoiască a-și reînoui de cu vreme abonamentul, ca să nu se întrerupă expedițiunea ziarului.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”

Brașov, 16 (28) Martie 1885.

Ungurii din Ardélu se pregătesc pentru o demonstrațiune grandioasă în contra elementului românesc din această nefericită țără.

Peste două săptămâni (12 Aprilie st. n.) se va ține în Clușiu adunarea constituantă a așa-numitei „reuniuni de cultură maghiară ardelească.” Tote se pun în mișcare, agitatorii din Clușiu și emisarii lor de prin totă țera mișcă cerul și pământul, pentru ca această adunare să fiă cercetată de Unguri cât mai mulți din toate părțile Ardélului.

Trâmbițele dușmane răsună prin totă țera chiamându pe pacnicii locuitorii unguri și secul sub stégul maghiarisării, ce se va desfășura în Clușiu. Erolții arméno-jidovesi, cari anunță marea adunare prin țără, nu uită de a intona că ziua de 12 Aprilie este destinată pentru organizarea ultimului asalt teribil în contra pretinșilor dușmani ai statului, a Românilor și a Sașilor, de cari țera, „din nenorocire,” este încă plină.

O astfel de adunare cu astfel de tendințe, ca ceea ce este proiectată pentru 12 Aprilie în Clușiu, nu s'a mai ținut în Ardélu de sute de ani. Ea s'ar pute asemăna numai cu faimoasa adunare dela Capolna în comitatul Solnocu, unde la 17 Septembrie 1437 s'a făcută conjurațiunea celor trei națiuni spre stêrpirea țeranilor români.

Istoria se repetă. Ceea ce se plănuiesc acum în Clușiu nu este nici mai mult, nici mai puțin decât o conjurațiune națională, care se va deosebi de vechea conjurațiune numai prin aceea, că se va face pe terémul social sub masca propagării culturai maghiare, proclamându-se în general „stêrpirea dușmanilor ideii de stat maghiar,” pre când la 1437 și 1438 s'a tractat de aceea, ca să se „stêrpescă și să se sfârme răutatea blăstămaților țerani.”

Dacă n'ar fi acesta planul de bătaie al agitatorilor din Clușiu, ce ar însemna atunci răcnetele lor continue: că e momentul suprem, ca societatea maghiară din Ardélu să sară în ajutorul statului, căci statul nu mai poate birui cu mulțimea de dușmani ai lui, Români și Sași?

Nu le-a fost de ajuns Ungurilor din Ardélu, că sub cuvântul asigurării naționalității lor maghiare s'a nimicit autonomia străvechiă

a Transilvaniei și li s'au luat cu forța Românilor toate drepturile politice-naționale de cari se bucurau înainte de dualism, limba lor fiind isgonită din toate oficiile țerii, ér aceste fiind ocupate totu numai de Maghiari și de uneltele lor jidano-armenesce.

Nu li-a fost destul nici cu violarea legii de naționalitate dela 1868, în care se cuprindea cel puțin o umbră de drept de limbă pentru naționalitățile nemaghiare.

Nu s'au mulțumit Ungurii și Secuii dela noi nici cu faptul revoltător, că de dragul lor este și astăzi sequestrat dreptul electoral al Românilor ardeleni, cel mai de căpeteniă drept cetățenesc în unu stat constituțional.

Nu se mulțumesc cu aceea, că cei dela putere calcă dispozițiile chiar ale legilor existente ungurești și în modul cel mai brutal, numai și numai spre a-le însuflă „curaj și încredere” Ungurilor „primejduți” din Transilvania.

Ce mai voru ei acum, după ce mai mult de două treimi ale populațiunei Ardélului sunt reduși la condițiunea umilitore de iloți, de cetățeni de a treia mână ai statului?

Foile maghiare ni-o spun destul de clar ce voesc. Voesc să sară în ajutorul statului, adevă în al d-lor Tisza-Trefort, pentru că aceștia au declarat cu părere de rău înaintea camerei, că cu cea mai mare bunăvoință ei singuri și cu mijlocele, de care dispune statul, nu sunt în stare să ne maghiariseze pe noi: Români, Germani și Slavi, cari constituim oștea dușmanilor ideii de stat maghiar.

Din cauza acesta, pressa maghiară și deputații maghiari din Ardélu au cerut sugrumarea cu forța a libertății presei și a liberului cuvânt pentru Români și Sași din Ardélu; de aceea bată toba cea mare de alarmă, că statul ar fi amenințat de propria lui populațiune; de aceea strigă ca nisce căpiați, că școlile noastre câte ne-au mai rămas de sub regimel trecute, că reuniunile noastre literare, că librăriile noastre, ba chiar și rugăciunile noastre din biserică sunt curată ciumă pentru stat și că trebuie să se tragă cordone, să se arde, să se prăpădescă totu, ca să-l scape de peire.

Maghiarii din Ardélu sunt în ajun de a comite acum cel mai mare păcat, cel mai periculos act de dușmănie în contra Românilor și a Sașilor din Ardélu.

Nimeni nu le-ar pute lua în nume de rău, dacă ar jertfi și ar munci cât de mult pentru redicarea culturai lor, ce a rămas așa de mult îndărătul postulatelor veacului.

Dar cei cari îi îndemnă ași, ca sub masca „culturai maghiare” să inițieze o cruciadă socială în contra Nemaghiarilor, să deslănțuască lupta pe viață pe mörte între elementul lor și cel românesc, aceștia, îi asigurăm, sunt tocmai așa amicii lor și tocmai așa le voiesc binele lor, cum sunt amicii Românilor și cum ne voiesc nouă binele.

Sperăm că omenii independenți și mai puțin preocupați din sinul Maghiarilor adeverați ai Transilvaniei, se vor ține rezervați față cu pornirea nefastă a agitațiunei celei mai noue din Clușiu.

Or cum ar fi însă, fie siguri conlocuitorii noștri maghiari din Transilvania, că genul poporului român veghiază ași mai mult ca ori și când asupra destinelor sale.

Nu noi cei nedreptățiți, prigonii și urgisiți suntem de plâns și de compătimit, ci în adevăr de plâns și de compătimit sunt aceia, cari în orbia și în ura lor neîmpăcată se încumetă de a atentă la viața națională a unui popor, cu care trăiesc împreună și care mai mult decât dênșii a apărat cu sângele lui această țără.

Cea mai mare nedreptate în lume este aceea ce-o face un popor amenințându libertatea altui popor, și istoria ne arată, — că asemeni nedreptăți se răsună cumplit asupra celor ce le comit!

CRONICA POLITICĂ.

Camera magnaților din Pesta se ocupă acum cu desbaterea specială a proiectului de reformă, care e menit a închide ușile camerei multor sute de magnați. În privința acesta „Pesti Naplo” scrie următoarele: „Invățătura, ce rezultă din noua lege pentru foștii și viitorii magnați, este următoarea: Aceia cari s'au pierdut dreptul de a fi membri în camera magnaților, împace-se cu pozițiunea lor și cauteși o ocupațiune cetățenescă, care le asigură o altă pozițiune socială respectată și care le câștigă fiilor lor eventuală avere, pentru ca acestia să se potă ridica érași în cercul social mai înalt, de care probabil că doresc atât de ferbinte. Aceia însă, cari rămân magnați, să cruțe, pentru ca ei, copii și nepoții lor să nu își pierdă pozițiunea lor. Acei magnați, cari în viitor își risipesc séu își perdă averea, cauză copiilor și nepoților lor multe lacrimi amare, fiindcă nu le lasă ca moștenire decât dureroasă amintire de pozițiunea lor socială de odinioară. Pe aceștia democrația nu va cruța, și nici n'are de ce, legea exprimă egalitatea, câștigateși fie-care pânea de toate zilele în sudorea feței sale. Din acest punct de vedere reforma camerei magnaților este democratică, și anume cu atât mai democratică, cu cât este mai aristocratică, și în această privință putem fi mulțumiți cu aceea, căci ea creiază 250 de magnați și înșiră 500, cari erau magnați, în rândurile poporului.”

Cu privire la cestiunea afgană foile englezesci dicu, că ar fi venit sciri din Asia centrală, în urma cărora Rușii își dau toate silințele, ca să urzescă o răscolă în Penjdeh pentru ca se aibă cuvânt de a se amesteca și de a ocupa acel ținut. Autoritățile britanice ar fi având scire sigură despre o scrisore pe care a trimis-o colonelul Alicanov, pentru ca se îndemne pe Sarieti din Penjdeh, la răscolă. Nu se scie, dacă guvernul din Petersburg a desaprobat fapta oficerului séu. Dar fiindcă guvernul englez a fost informat despre această intrigă rusescă, mai înainte de a fi dat Gladstone declarațiune liniștitoare în camera comunelor, se presupune, că Giers ar fi făcut o astfel de desaprobară. După „Daily News” va primi comanda generalul Roberts peste trupele, care au să meargă în provincia Pișin. Ca general de divisiă voru figura ducele ne Connaught și generalul Macpherson.

Raportele ce sosesc mereu în Londra despre măcelul de Duminică între trupele engleze și sudaneze adaugă pe și ce merge la lista perderilor ce le-au suferit Englesii. Ele anunță, că 6 oficeri și 94 de omeni au rămas morți pe câmpul de luptă, alți 6 oficeri și 136 de omeni au fost răniți, ér 10 oficeri și 70 de omeni au dispărut. Inimicul nu numai că nu s'a descurgiat, dar la 24 Martie a reînoui atacul de patru ori în apropierea Suachimului. Osman Digma se dice că are 25,000 de combatanți fanatici. Alte raporte mai amănunțite spun, că isbutind Englesii a forma careu, glonțele lor secerau rândurile dușmanului, care în disprețul morții înaintase până în gurile puscilor. Intre

luptători au fost chiar și femei și copii sudanezi. Cu un astfel de dușman nu e de glumit și s'au înșelată amar Englezii, dacă au crezut că cu o mână de trupe vor învingea pe Sudanezi.

Se vorbea într'un război, că între Franța și China s'ar fi început tractatul de pace. Sciriile cele mai noue însă ne fac să credem, că Chinezii sunt hotărâți a lupta înainte, mai ales că și-au concentrat numeroase trupe, a căror putere Francesii au început să o simtă. Comandantul Negrier telegrafiază din Dong-Dang cu data de 24 Martie, că Chinezii au atacat la 22 Martie, pe la 2 ore dimineața posturile din Dong-Dang. La 23 Martie au luat Francesii întâia linie a taberei chineze întărite cu șanțuri dela Bang-Bo. La 24 Martie însă n'au mai putut înainta Francesii nici cu un pas, din cauza numărului preponderant al trupelor chineze. Pe la 2 ore artileria franceză a trebuit să înceteze focul din cauza lipsei de muniție, și pe a 7 ore trupele franceze s'au întors la Dong-Dang, după ce au suferit pierderi de 200 morți și răniți. Aceștia din urmă au fost transportați la Lang-Sou.

Parastas pentru Horia în Selagiu.

De sub codrul Selagiului, luna Martie 1885.

Stimate d-le Redactor! Cu nerăbdare am așteptat fiecare Nr. din „Gazeta” începând cam dela 1 Martie a. c. cu dorința ferbinte, că voi ceti și din părțile selăgiene servirea de parastase întru memoria scumpilor martiri români dela a. 1784—1785, însă vedu că m'am înșelată în așteptarea mea, că până acuma n'am cedit nimica în această privință de prin Selagiu. Ce să fie cauza?*) Au dăra martirii Horia, Cloșca și Crișan nu și-au vărsat sângele pentru ștergerea servilismului în genere, prin urmare și pentru Români selăgieni? Și decă e așa, să nu ne aducem aminte de dănsii? Său pôte că ne e frică a ne ruga pentru dănsii — dar de cine? Oare despotismul să pôte merge tocmai așa de departe, încât să ne fie oprită a ne ruga lui D-șeu pentru moșii-strămoșii noștri? Său să fie un păcat, o crimă, a-mi înălța rugăciunile mele către tronul lui D-șeu pentru sufletele acelora, cari și-au jertfit viața pentru mine?!

Eu sunt în plăcuta poziție a vă aduce la cunoștință, cumcă totuși și în Selagiu o comună a făcut excepție în privința acesta și încă pôte dice una dintre comunele cele mai neconsiderate — adică în comuna Odesei — situată sub pôlele „Dealul drăguții” (pre delul acesta a serbat în v. a. tr. trupa de gendarmi aniversarea zilei de 100 de ani a lui Horia; a să vedă „Gazeta Tr.” Nr. 80 din a. tr.) în această comună s'a serbat parastas solemn întru memoria martirilor libertății Horia, Cloșca și Crișan.

Fiind și de Duminecă, poporul s'a adunat în număr frumos la biserică, și deși nu au avut nici o scire mai de înainte despre servirea parastasului, — însă masa învățată în negru pe carea erau espuse pânile și lumini aprinse precum și făcliile ce ardeau în biserică peste tot întocmai ca la sărbători de cele mai mari — șoptea în internul fiecăruia, ca astăzi se va întâmpla în biserică afară de sf. liturghia și alta ceremonie deschilinită.

La începerea ceremoniei parastasului, totuși poporul asistent punându-și mâinile pe peptu cu ochii privindu în sus, șoptea rugăciuni ferbinți către tronul celui pre înalt, și cântările cântăreților erau atât de melodiöse, atât de dulci, încât se părea că șoptește ceva înăuntrul fiecăruia, că „chiar și creatorul se bucură de ceea ce fac strănepoții întru memoria martirilor lor.”

Dormiți deci în pace, umbre mărețe, căci fii voștri adevărați vă vor păstra memoria în eternă!

Pământul ne desparte, dar cerul ne unește....

a. u.

Resultatele cestiunii afgane.

Correspondentul din Petersburg al ziarului „N. fr. Presse” comunică următoarele interesante amănunte despre resultatele cestiunii afgane, a cărei născocire Rusia caută să o arunce în spinarea lui Bismarck:

»Conflictul rusesc-inglesu din Asia, care, cum se vede, se va termina fără de sânge (?), dă resultatul

Negreșit nenorocitele circulare, ce se vor fi răcit și prin Selagiu.

neșteptat, că pressa rusescă își arată părerile sale pe față despre relațiile Rusiei către Germania. Atitudinea ce a observat-o pressa rusescă pe timpul, cât a ținut întrevederea împăraților la Skiernevice, a dat lumii să înțeleagă, că Rușilor le e tare necăz, că prin aceea s'a dat cancelarului german un mijloc în mână, de a face Rusiei imposibilă o politică independentă în afară și numai foile conservatoare guvernamentale au trămbiațat o eră nouă. Totuși norocul, sticla și amicitia politică se sparg ușor. A trebuit să se ivesc cestiunea afgană, pentru ca totă pressa rusescă să arate nemulțămirea cu politica lui Bismarck. Acest fapt este important pentru că în va trece mult și toate foile rusești de toate nuanțele politice se vor lua la certă cu organul cancelarului Bismarck. Până acuma numai unele foi neînsemnate și-au ridicat glasul în contra politicii păgubitoare a lui Bismarck și îndată organul principelui și-a pierdut cumpătul și au dăș, că foile acelea sunt foi polone. Dacă atunci s'a făcut foc organul lui Bismarck, cu cât mai tare se va năcăji acuma, când se redică foi guvernamentale și strigă în fața lumii, că tot Bismarck așită certă cu Afganii, ca se fericesc și pe Rusia cu o cestiune delicată, după cum au acuma cestiuni delicate și periculoase Germania, Franța, Anglia și Italia.

Acuma vre-o două săptămâni se ridicase foia rusescă Nowosti în contra politicii lui Bismarck, dar îndată o publică organul lui Bismarck în toate părțile și o inferă ca pe o foie polonă; acuma însă s'au ridicat alte foi conservatoare cu un limbaj foarte aspru în contra lui Bismarck, pe care îl inculpeză, că el pörtă un limbaj, care nu l'au purtat nici Metternich, nici Stein ci numai Napoleon I. și că a întreprins o campanie diaristică pentru o concurență inchipuită cu Anglia. Mai încolo dice Grasdanin, că politica secretă a lui Bismarck este de a slăbi pe Rusia într'un chip ure-care și nu se bucură de fel, când vede că în Rusia treburile merg bine. El caută în tot chipul să ne facă, ca să ne încăerăm pentru granițele Afganului cu Anglia, că atunci i-ar crește inima de bucurie. Grasdanin spune, că generalii rusesci din Asia centrală de multe ori fac politică de capul lor și nu țin seama de planurile guvernului. Foia acesta îndemna guvernul să tragă la răspundere pe acei aventurieri uniformați. Apoi mai sări asupra organului lui Bismarck „Wiedomosti” și îi impută, că ar fi dăș, că Rușii vor să se bată cu Englezii pentru nisce pasuri dar apoi și ziarul rusesc dice că Bismarck a provocat certă cu Anglia numai din ambiție personală și că incidentul contelui Münster. Bismarck tracteză cu Anglia pentru drepturile asupra Egiptului și asupra canalului de Suez, și până când nu s'a făcut treburile totuși amenință pe Anglia cu războiul din partea Rusiei pentru afganistan.

În Berlin nu le vine la socotă că Rușii nu se prea arată entuziasmați pentru un război cu Anglia în Asia centrală, dar nici aceea nu le vine la socotă, că diarele rusești dau pe față politica cea periculoasă a lui Bismarck pentru Rusia și că îndemna pe Ruși să ia seama bine ca se nu'i păcălescă cancelarul german. Purtarea organului cancelarului a produs în Rusia numai amărăciune și a făcut ca să se ridice toate diarele în contra Germaniei.

SCIRILE DILEI.

Refuzarea ministrului de interne de a aproba statutele „Opincei române” este „intemeiată” pe aceea, că numita reuniune prin activitatea sa, în sensul statutorilor prezentate, ar „periclita” convețuirea pacnică a diferitelor naționalități.

Înainte numai, d-le Tisza, cu „măsurile excepționale”!

—0—

S'a deschis concursul asupra firmei Szekula et Zakarias din Brașov. Comisarul a fost numit judele de tribunal d. Onaciu, și curator d. avocatul Pușcariu.

—0—

Resultatul alegerilor de întregire și suplimentare pentru camera de comerț și industrie din Brașov este următorul: în secția comercială s'au ales membri: George Pop, comerciant și fabricant, Victor Maurer, directorul Băncii ardelene, Iosif Prentner, comerciant; suplenti: Emanoil Mihalovici, bancher, Ion Sănuță, comisioner, Emil Porr, comerciant. În secția industrială s'au ales membri Iosif Schreiber, postovaru, Dr. Wilhelm Zell, fabricant de spirit, Friederic Kovalter, tinichigiu; suplenti: Gustav Eitel, săpunaru, George Scherg, măcelaru, Franz Leonhardt, postovaru.

—0—

Ni se scrie din Pesta dela 26 Martie n.: Escel. Sa d-lu metropolit Dr. Ioan Vancea împreună cu Ilustr. Lor d-nii episcopi Michail Pavel și Dr. Victor Mihalyi cu trenul de astă seară au plecat de aci,

Escelența Sa d-lu metrop. Miron Romanul împreună cu Ilustritatea Sa d. episcop Ioan Mețianu au mai rămas încă.

—0—

Spitalul de ochi din Brașov se va deschide la 1 Mai n. c. Intreținerea zilnică s'a stabilit cu 57 cr. de bolnav. Săracii se întrețin gratis, dacă vor prezenta un certificat de sărăcie, visat de jude sau de primar, Institutul se află în Scheiu Nr. 1515.

—0—

Din Țințari ni se scrie dela 29 Martie următoarele: „Comuna noastră Țințari curată românească, bucurându-se de un timp încete de o concordanță și iubire adevărată după mai multe întruniri sociale, făcute pentru înaintarea sa spirituală și materială, după ce posedă deja o biserică frumoasă și o școală cu trei învățători, se află astăzi în plăcuta poziție de a se număra în urma prealtei deciziuni miseriale de data 29 Ianuarie 1885 Nr. 69,896 între comunele mari. Ceea ce ne mai lipsese de presinte este: venirea în mijlocul nostru a unui notar român demn de chemarea sa. Cu totă stima: Anonim. Gregoriu D. Păltineanu învățător. Petru P. Danciu învățător. Ioan Gavrilescu învățător.”

—0—

Camera română a votat proiectele de lege pentru construirea unui pod peste Dunăre, pentru lucrările de îmbunătățire ale portului Constanța și pentru construcțiunea liniilor ferate Ocna-Moinești, Pitești-Curtea de Argeș, Tergoviște Pucioasa, Piatra-Farcăniș și Buzău-Pătârlage.

—0—

Direcțiunea căilor ferate române a făcut o reducere de 50 la sută pentru persoanele, care vor lua parte la congresul corpului didactic, ce se va întruni în Iași la 18 Martie.

—0—

Tabla regescă din Tergu-Mureșului a întărit sentința tribunalului din Sibiu dată în procesul Marlin — Kleeberg și actele le-a așternut tribunalului suprem din Pesta.

—0—

După noua lege electorală, camera franceză va avea pe viitor 596 de deputați, va să dice cu 49 mai mult ca până acum.

—0—

Capela orașenească, sub conducerea d-lui maestru de capelă A. Brandner, va da la 29 (17) Martie c. în sala Hotelului Nr. 1 un concert-serat cu următorul program: 1. „Fra Bombarda” — Marsch, din opera „Rusaliile în Florența” de Alfons Czibulka 2. Ouverture la „Poetul și Țăranul” de Suppé. 3. „Italienischer Walzer” de Iohann Strauss. 4. Cavatina pentru Piston de Niccolini (d. Franz Kling.) 5. Csardas de Rätz Pál. 6. „Fantaisie-Caprice” pentru Violină de Vieuxtemps (d. maestru concertant Max Krause.) — 7. Ouverture la „Oberon” d. C. M. v. Weber. 8. „O noapte pe Tâmpa” Vals de Iacob Mureșanu. 9. „Die theure Heimat” cântec pentru corn de A. Neibig (d. G. A. Krankemann.) 10. „Potpourri din „Hugenoti” de Meierbeer 11. „Die schöne Polin” Polca Mazur de Millöcker. 12. „A quatre chevaux” Galopp de Th. Fahrbach.

Un important proiect de lege.

Camera deputaților din Bucuresci a votat următorul proiect de lege:

Art. 1. Sub-oficieri cari vor servi în armată 12 ani neîntrerupți în acest grad, prin reangajări în același corp de trupă ca instructori la front și vor dovedi că s'au bucurat de o bună conduită, fără să fi avut o pedepsă care să denote veri-un viciu s'au un caracter desordonat, vor avea dreptul, la liberarea lor din armată, la un loc fără plată în Dobrogea de dește hectare pământ, precum și casă, șopron, pălul, un car, doi boi și un plug, cu condițiune de a se stabili acolo ca agricultori. Ei vor fi numiți ca șefi de garnisone cu un salariu de 40 lei pe lună și vor avea dreptul a fi numiți de preferință în funcțiunile comunale de notari aflate vacante, în raport cu meritele lor. Asemenea caporalii cari vor fi servit nouă ani neîntrerupți în acest grad prin reangajări în același corp de trupă ca instructori la front, se vor bucura de același privilegiu ca și sub-oficieri, cu excepțiune că în loc de dește hectare pământ, nu li se va decătu câte cinci hectare. Aceștia vor fi de preferință întrebuințați ca război de hectare și de păduri. În fie-care comună din Dobrogea se va rezerva de ministerul domeniilor câte două locuri cu destinațiunea prevăzută de legea de față: două locuri pentru sergenți și două pentru caporali.

Art. 2. Aceste pământuri nu se vor putea înstreina sau vinde sub nici un cuvânt pe timp de 30 ani. Ministrul de război în luna Ianuarie a fie-cărui an, va face cunoscut ministrului de domenii numărul de

sergenți cari se voru afla în condițiunile legii și voru avea dreptul a beneficia de dispozițiunile sale la anul viitor, pentru ca în acest interval să se pōtă destina localitatea și executa clădirile menționate. Plugul, carul și boii se voru da după instalarea celui în drept în localitate.

Art. 3. Dispozițiunile legii de față nu atingă întru nimic dreptul la prima de reangagiare prevădută prin legea de 14 Martie 1880, și la pensiunea pentru medalia de 12 ani de serviciu, prevădută prin legea din 17 Noembrie anul 1882 pentru serviciul de 12 ani neîntrerupt, pentru sub-ofițerii întrebunțați ca instructori la front.

Art. 4. Prima de reangagiare prevădută prin legea de 14 Martie 1880 nu se va acorda sub-ofițerilor cari voru voi să beneficieze de dispozițiunile legii de față decât până la concurența de jumătate, ear restul se va capitalisa la casa de economie, de depuneri și consemnațiuni, și se va remite celui în drept după îndeplinirea termenului de serviciu.

Art. 5. Au dreptul a beneficia de dispozițiunile acestei legi și sub-ofițerii aflați actualmente sub drapel ca reangagiați în condițiunile legii din 14 Martie 1880, mai înainte de promulgarea legii de față.

Turburările studenților din Italia.

Correspondentul »Voinții Naționale« scrie din Roma următoarele:

»In Turin, comemorându-se aniversarea morții lui Mazzini, republican, prefectul a voit să impedeze cu forța această comemorare și a poruncit polițailor și carabinieri să pătrundă spre acest scop chiar în întru Universității. Universitatea însă se bucură de privilegiul acordat, spre exemplu Camerei deputaților, în care forța publică nu pōte pătrunde decât chemată de președinte, cu alte cuvinte polițaii și carabinieri nu puteau pătrunde în universitate decât chemați de către rectore. Prin urmare, studenții au resistat și s'a întemplat chiar vrsare de sânge. Ei s'au pus îndată în grevă, sunând clopotele în semn de revoltă și percurgând strădele în masă cu stindardul Universității în frunte. Nu se voru reînforța la studii decât după ce guvernul va revoca pe prefect. Guvernul a respins cererea studenților din Turin. A doua zi, studenții dela universitățile și alte institute simile din Padova, Pavia, Pisa, Siena, Napoli, Bologna, Florența, Milano, Palermo, etc., s'au declarat solidar cu colegii din Turin, au desertat studiile, s'au pus să sune clopotele și să percurg strădele în scop de manifestațiune. În sfârșit de două zile s'au pus în grevă studenții din Roma, și astăzi Universitatea e închisă și ocupată de trupe, toate vecinătățile perustrate de omenii poliției și de carabinieri.

»Nu știu câtă va continua mai mult de două trei săptămâni, după care trecere de timp voru fi trecut și vacanțele Paștelui, fiind interesul guvernului a nu mănține această agitațiune, din cauza dînicelor și amenințătoarelor interpelări ce pe fiecare zi i se fac în această privință de către deputații cei mai influenți.«

Principiile anarhiștilor.

(Urmare).

În locul statului Bakunin vrea să pună societatea perfectă și adevărată liberă. În acesta nu se pomenește deosebiri de clase și privilegii. Fie-care, fără deosebire de colere, rasă, națiune și credință, este muncitor și are pretensiunea asupra întregului produs al muncii sale. Ordinea se va stabili de sine în puterea principiului înăscut în orice soi de omen, în puterea principiului »solidarității.« Acesta constă într'aceea, că fiecare om numai atunci se pōte simți într'adevăr liber, dacă va vedea că toți ceilalți omeni se bucură de o astfel de libertate. Astfel în societatea anarhistă omenii nu voru fi conturbați în liberul eserețiu al voinței lor.

În totu cazul — concede Bakunin — și în viitor voru fi foarte multe probleme și lucruri, care pretind lucrare comună și supunere cu un cuvânt »disciplină.« Astfel de disciplină nu va putea lipsi nici în starea ideală a societății. Dar în vreme ce în statul de azi ea se bazează pe principiul despotismului, mai târziu va deveni un produs al precumpănirii conștiențioase și a hotărîrii voluntare. În decursul lucrului rolele se voru împărți între muncitori după capacitatea lor; însă nici o funcțiune nu rămâne pentru totdeauna la o persoană, cum se întâmplă azi în mare și'n mic. Mai mult! În societatea anarhistă pōte deveni acela, care e odată poruncitor, numai decât servitor. Astfel nu se ridică nici unul peste celălalt, sau: dacă se ridică cineva, mai târziu revine érași egalitatea generală.

La un astfel de sistem — dice Bakunin — nu e lipsă de forță. Toți sunt pe deplin liberi și ascultă numai pentru că cel ce stă în frunte nu le poruncește, decât numai aceea, ce vreu ei. Scopul comunu fi u-

nește pe toți; nu e vorba, că ești din familia cutare sau cutare, toți egali.

Capitalul e alu totalității, care îl pune după trebuință la dispozițiunea asociațiunilor productive. Acestea sunt nesce grupe locale de omeni, cari se asociază după plac spre ași câștiga mijlocele de traiu. Nu e rău, dacă mai multe asociațiuni mai mici compun una mai mare.

Bakunin n'a descris fidelu societatea »ideală«: El a declarat espresu, că aci n'au locu resonamentele, căci prin ele se împedecă activitatea »momentană« a anarhiștilor, care e lucru principal, și pentru că după nimicirea statului actualu noua organizațiune se va desvolta de sine.

Cum se vede, deosebirea ordinii espuse de statul social-democrației zace în puterea dată comunității. Socialdemocrației voiescu: fiecare muncitoru trebuie, dacă vrea să continue cariera sa, să intre în organizațiunea specială (de profesiunea lui) națională sau internațională, care stă sub supraveghierea statului. La anarhiști din contră există în fiecare branșe multe societăți mai mici independente una de alta.

Orî câtă însă de marcate ar fi diferențele social-democrațiilor și ale anarhiștilor în punctul acesta, totuși prin acesta nu pōte fi eschisă posibilitatea unei contopiri a acestor două partide de lucrători — cel puținu până la »triumfulu revoluțiunii« nu.

O deosebire mare, ba o aspră dușmănie chiar s'a escatut între aceste partide prin diferitele mijloce »practice«, de cari se folosesc.

Social-democrații, e cunoscutu, punu mare pond de sufragiu universalu. Bakunin însă îl combate, delaturându-l pentru totdeauna. Elu afirmă, reflectându la părerile lui Proudhon, ca nu adevăr necontestabil, că câtă timp există o minoritate capitalistă, care asupresce economicese pe popor, alegerile sunt totdeauna fără folosu, anti-democratice și absolutu opuse trebuințelor, instinctelor și voinței adevărate a populațiunii. Spre ași susține părerea Bakunin, adause că națiunea franceză la alegerile din 1848 și 1849, deși era absolută libertate și nici o presiune oficioasă, a lucratu totuși în sensul reacțiunii. Acesta dovedesce, că neștiința și neexperiența sunt într'adevăr păcatele clasei apăsate și că masa proletariatului nu pōte rezista intrigelor clerului, nobililor și burgheziei.

Dér dacă prin delaturarea sufragiului universalu s'ar îngreua calea legală spre a satisface pretensiunile proletariatului, atunci forța e mai aprăpe. Și acesta Bakunin — în contradicere cu Proudhon — o combate.

Agitatorulu rusu a declarat, că cea mai de aprăpe problemă a unei partide adevăratu progresiste, ar fi introducerea anarchiei în sensul de azi al cuvântului, adică delaturarea tuturor acelora ce se numesc pasiuni rele, și nimicirea așa numitei ordine publice. Spre acestu scop se preface ca înță o revoluțiune, care are de urmare nimicirea tuturor protestățiilor religioase, monarchice, aristocratice și cetățenesci, ca din actuala ordine de lucruri, basată pe principiul proprietății, răpirei, stăpânirii și autorității — fiă religioasă ori metafizică seu chiar revoluționară-iacobinistică — să nu rămână peatră pe peatră.

Revoluțiunea însă — după părerea lui Bakunin — să nu fie numai națională, ci să se estindă peste toate țările, cel puținu din Europa. Căci avându în vedere coalițiunea amenințătoare a tuturor intereselor privilegiate și a tuturor puterilor reacționare din Europa, cari dispun de afurite mijloce; mai departe considerându adencul abis, ce se deschide pretutindenea între burgeoisie și lucrători, nici o revoluțiune populară n'ar putea dura mai multu, dacă nu s'ar lăți și asupra altor națiuni.

Bakunin nu s'a mărginit să recomande numai din principu revoluțiunea. Lui îi erau ori ce felu de mijloce binevenite, cari ar putea promova nimicirea stării de lucruri. Așa d. e. pentru Rusia recomandă aliarea revoluționarilor cu țelharii. »Têlhară — dice Bakunin — este una dintre formele cele mai onorifice a vieții populare rusesci. Têlharulu este eroul, rêsbnătorulu populului, inamiculu neîmpecat al statului și a orî-cărei ordine sociale și civile întemeiate de stat, elu să luptă pe mōrte și viață contra întregii civilizațiuni a amplexiilor, nobililor, preoților și coronei. Cui nu-i place țelhară, nu-i place nici viața poporului și n'are nici un simț pentru suferințele seculare ale acestuia: țelharulu rusu este din tabera inamicilor statului, — este adevăratulu și uniculu revoluționar, — revoluționar fără frase, fără vre'o retorică scōasă din gârți, un revoluționar neobosit, neîmpecat și neîmpedecat în acțiunea sa.«

Și astfel provocându-se la Karl Moor, proclamă alianța țelharilor cu țeranii.

(Va urma)

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu »Gaz Trans.«)

Fiume, 28 Martie. — Părechea princiară de corōnă desbarcă erî la ora 1, fiindu salutată de primarul Jekelfalussy, care înmână princesei de corōnă unu buchetu în numele orașului. Pe Adamici-molo erau aședate o companie de onore, autoritățile civile și militare, damele din Fiume. După prezentare părechea princiară de corōnă visită biserica catedrală, academia de marină la Abbazia, se întorse la 5 ore, primu apoi, la propria dorință, pe guvernatorulu, căruia îi esprima părerea de rău pentru bōla soției sale. Comitetulu festiv alu orașului îi înmână unu albumu cu 24 de fotografii. Iluminarea a fostu strălucită, orașulu și portulu înotau într'o mare de focu.

Troppau, 28 Martie. — Alaltaerî nōpte în mina dela Bettina, lângă Dombau, în urma unei esplosiuni de gazu, s'au nenorocit 40 de lucrători, a căroru sōrte e necunoscută încă.

Viena, 28 Martie. — Principele Schwarzenberg a murit.

DIVERSE.

Femeile din Herat. — Capitala Afghanistanului este renumită pentru frumșea femeilor sale. Șefii turcomani privesc Heratul ca unu adevăratu tîrgu de odalisce frumoșe, ca singurul bazaru alu Asiei centrale, unde se află unu adevăratu buchetu de frumșei. Junele fete din provincia Herat sunt desemnate cu numele de »Susennati-i-Herat«, rosele Heratului. Prețurile sunt foarte exacte. La Teheran, se pretinde că în haremulu șahului, a treia parte din femei sunt Afghane din provincia Herat. Regele regiilor are chiar la Herat unu aginte specialu, care este însărcinat cu cumpărarea de femei frumoșe. Prin urmare, această cheia a Indiei pare a fi și cheia Paradisului, și se înțelege fără nici o altă esplicație vechiulu proverb afganu: »Inamiculu pōte intra ușor în Herat, dér cu greu pōte să iasă.«

Regii și Impărații. — Unu statisticu a calculat că până acum au fost 2,540 împărați și regi, care au guvernat 64 popore; 300 au fost goniți de pe tron, 64 au abdicat, 24 s'a sinucis, 12 au nebunit, 100 au căcut pe câmpulu de luptă, 123 au fost făcuți prizonieri, 25 au suferit mōrtea de martiri, 151 au fost omorîți, 108 au fost condamnați la mōrte și esecutați în regulă.

Copilul monstru. — În ziua de 3 Martie curentu, o femeie din comuna Blăgesci, județulu Tutova, a născut o copilă fără mâni, avendu picioarele de 5. c. m., dintre cari unul întorsu înapoi. Ea a fost botezată și se află în deplină sănătate.

Gemeni. — Soția locuitorulu Constantiu Antonu din comuna Hagighiolu, județulu Tulcea, a născut în nōptea de 5 curentu o fată; iar în nōptea de 6 unu băiat și o fetă. Atâtu mama cât și copii sunt pe deplin sănătoși.

Unu daru originalu. — Unu admiratoru alu principelui de Bismarck i-a oferit unu daru îndestulu de originalu pentru aniversarea născerii sale. Acestu administratoru a compilat totu ce s'a scris în limba rusă în privința marelui cancelar; articole de ziare, broșuri, volume, în fine totu ce s'a scris, reunindu-le pe toate și compunendu materia a nouu volume în folie.

Concursu pentru copiii români aplicați la meserii. Devenindu vacante două ajutore de câte 50 fl. v. a. pe an, destinate învțăcelor români, cari se vor aplica la meseriile: de postovar, pâlărier, perier, mașinist faur, argășitor, timar, rotar, clopotar, compactor și covrigar, subscrisulu comitetu publicu concursu.

Suplicese să se adreseze la subscrisulu Comitetu până la ultima Aprilie a. c. st. v. prevădute fiind: 1. Cu estras de botezu, din care să se vedă, că suplicantul e Român și posede etatea prevădută de legea de meserii, de 12 ani. 2. Cu atestat de scōlă din care să se vedă, că a parcursu trei seu patru clase normale și înțelege și una din limbele maghiară seu germană. 3. Cu reversu dela părinți seu dela tutori copilului, din care să se vedă, că-lu lasă să învețe una dintre meseriile de mai sus. 4. Cu o copie de pe Contractulu încheiat cu vr'unu maestru dela meseriile numite, locuitoru în Brașov, din care să se vedă, că suplicantul e aședat la una dintre meseriile mai sus însemnate.

Brașov 14/26 Martie 1885.
Comitetulu Asociațiunii pentru sprijinirea învțăcelor și Sodalilor români meseriași.

B. Baiulescu, Dr. I. Bozoceanu,
președinte. secretar.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurelu Mureșianu

Cursul la bursa de Viena
din 27 Martie st. n. 1885.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like Rentă de aur, Bonuri rurale, and various exchange rates.

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Martie st. v. 1885.

Table with 3 columns: Item description, Cump. (Buy), and vënd. (Sell). Includes items like Renta română, Impr. oraș. Buc., and Banca națională.

Cursul pieței Brașov

din 28 Martie st. n. 1885.

Table with 4 columns: Item description, Cump., Vënd., and Price. Includes items like Bancnote românești, Argint românesc, and Ruble Rusesci.

Frații S. Mihalovits
Casă de bancă

ȘI
de schimb

têrgul pómelor Nr. 94.

Cupóne cu scadența 1 Apriliu 1885.

Renta română perpetuă 5%
Renta română amortisabilă 5%.

Aceste cupóne le achităm fără nici un
scădământ după

cursul aurului

din ziua respectivă. Totu asemenea discontăm
și alte cupóne și valori.

Adresa pentru telegrame: „Mihalovits.”

1—3 (Nr. 37)

Nr. 3233—1885.

Publicațiune!

Prin acesta se aduce la cunoștință publică, cumcă
în urma aprobării de către onorata reprezentanță comi-
tatensă a conlusului inlcitei reprezentante comunale d'aci
din 1 Decembre 1884 referitor la acoperirea deficitului
în budgetul orașenesc pe anul 1885 s'a prescristu și
în sensul determinațiilor ș-lui 43 alu articolului de
lege XLIV. din anul 1883 se va incassa pentru anul
curentu unu adausu de dare comunală de două-șeci și
patru procente (24%).

Brașov, 18 Martie 1885.

Magistratul urbanu.

Numere singuraticice din „Gazeta Tran-
silvaniei“ se potu cumpêra în tutunge-
ria lui I. Gross.

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari
voru bine voi a se aboná la fôia nôstră de aici
încolo, cá avem încă în rezervă numeru dela
începutulu anului 1885, prin urmare potu sê
aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea Gazetei Transilvaniei.

Nr. 2920—1885.

Concursu!

Pentru ocuparea unui postu
vacantu de cancelistu la se-
dria orfanalá orașenescá, im-
preunatu cu unu salariu a-
nualu de 450 fl. și pentru lo-
cuintă 100 fl. — se escrie prin
acêsta concursu.

Petenții pentru acestu postu
au — pe lângă documentarea
sciințelor școlare, cunoșce-
rei celor 3 limbí ale patriei,
destoinicieii în resortulu de
conceptu, purtării lorú mo-
rale, și cá nu au trecutú
etatea de 40 de aní — de
a-și așterne petițiunile astfelú
instruate până în 8 Aprilie
a. c. subscrisului magistratu.

Brașov, 21 Martie 1885.

Magistratul oraș.

2—3 (Nr. 38)

DE OBSERVATU.
Cei ce suferu de spasmu, de cãrcei și de
nervi găsescú ajutoru siguru prin metoda mea.
Onorariile se dau după ce se voru observa succese.
S'au vindecatu sute de ómeni.
Prof. Dr. Albert,
distinctu, pentru deosebitele succese, de cátră societatea sciințificá franceasă
cu marea medaliá de aurú el. I.
(Nr. 137)
6. Place du Trône, PARIS.

Epilepsia.

Mersul trenurilor

pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with multiple columns and rows showing train schedules between Teiuș, Arad, and Budapest. Includes sub-sections for Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, and Simeria (Piski) Petroșeni.

Nota: Órele de nópte suntú cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Brașov.

(Nr. 13)

Insciințare.

Subscrisulu are onóra a face cunoscutu on. publicu cá a deschisú
aici unu

C U R S U

spre învêțarea desemnului de croielă și a croitului
pentru haine de dame

instruându după celú mai nou metodú parisianú și academicu.

Elevii se instruéz după unu metodú ușorú astfel, încátu însiși
potu luá mësura și croi cu garanția și asigurare în timpulú câtú ține cur-
sulú de instruire. În același timpú se instruéz și în lucrări practice.
Atestate numeroșe se potú presenta. Fetele sêrace primescú instrucțiá
gratuitá. Subscrisulu recomandându-se cu totú adinsulu publicului p. t.,
se rógă de cercetare câtú mai viuá. Inscierea elevilorú se póte face
dela 8—12 a. m. și dela 1—7 p. m.

Locuinta mea se află în strada Căldărarilorú, oasa lui Montaldo
Nr. 488, scara I, etagiulu I, ușa Nr. 3.

Cu tóta stima

J. Graf, iustratoru de croitu.

Mulțamită generalá din Viena, Peșta, Pojunu, Aradú, Alba-
Iulia, Sibiu.

Adeverimú cá amú învêțatu dela d-lú J. Graf în timpú de 6 sêptemâni com-
pletú desemnulu de croitu pentru haine femesci și compunerea lorú. Dreptú aceea ne
simțimú atinse în modú plăcutú de a exprima dlui I. GRAF mulțamita nôstră pentru
ostenela și diligența sa și de a-lú puté recomanda pretutundenea cu privire la cunos-
cințele sale speciale și la metodulu sêu ușorú de cuprinsú.

Alba-Iulia, în Iulie 1884.

Pópp Györgyné, Ince Sándorné, Emilia Nicola, Irene Frölich, Ana Siebert,
Ida Löw, Hermína Mendl, Irena Halasz. Și tóte elevele.

Comande din provincie (Nr. 25)

se executá punctualú

Pentru saisonulu de primăvará

Toalete

de promenade, de mirese

și de casá

Mantale de plóie, Jaquete și Mantile după
cea mai nouá modá

se confecțiuneză de grabá și cu prețuri moderate
la

Kovácsnai & Keresztesy

în salonulu lorú de confecțiuni de dame

Brașovú (piața mare.)

Mostre se trimitu la cerere franco.